

odstotkov. Tudi na Fracoskem padajo cene. Za kože se plača tam samo 5 frankov. Zaradi visoke razlike v valuti se vseeno ne izplača izvoz kož iz Francoske. Na Madžarskem so padle cene govejim kožam od 120 na 110 kron, pričakovati pa je nadaljnje padanje. Telečje kože se prodajajo po 250 madžarskih kron, ovčje pa od 190 do 210 kron. Na Nemškem so prav tako padle cene kožam za približno pet do deset odstotkov.

Izdelane kože. Na koncu so morali popustiti tudi tovarnarji. V notranjem prometu se dobe sedaj Vache-podplati po 150 do 160 kron. Blah-kože po 165 do 170 kron. Kravje kože veljajo še od 280 do 300 kron, telečje od 320 — 350 kron za kilogram. Rumena koža velja od 45 do 50 kron za stopo, boks pa od 60 do 65 kron. V Avstriji veljajo podplati od 510 do 540 avstrijskih kron, boks od 150 do 180, ševro od 135 do 160 za stopo. V Avstriji je torej usnje nekoliko cenejše.

Ivoz živine iz Koroške v Slovenijo je zopet dovoljen.

Dopisi.

Mestni kino Ptuj. V soboto, 22. jan. ob 8. uri, v nedeljo, 23. jan. ob 5. in 8. uri „Demi-Vierges“ (sužnji čutnosti.) — Senzacionalna drama v 5 dejanjih. — V glavni vlogi Manja Tzatscheva. Zastonj kriči Gerstner z stegnjenimi rokami „tovarna!“ „tovarna!“ Naenkrat se sliši pok, ogenj, tovarna, v kateri so delali možje in očetje, je šla v zrak. — Divji boj se vname med njima, Lili se brani na vso moč za svojo čast. Indijanec jo drži, kakor vklenjeno, na kar se ona opoteče in ga potegne s seboj. Z razbitim obrazom omahne Indijanec nazaj v sobo, on je Lili med opotekom s svojo strastjo zadušil. Predprodaja vstopnic v soboto od 2. — 4. ure, v nedeljo od 11.—12. ure. Kinoravnateljstvo: Mihael Murko.

Ptujsko gledališče. V ponedeljek dne 24. t. m. igra mariborsko gledališče dr. Ivan Lah: „Noč na Hmelniku.“ Drama.

Plesni venček. Društvo jugoslovanskih poštних uslužbencev v Mariboru vabi člane in prijatelje zabave na svoj plesni venček dne 1. februarja ob 20. uri v oficirskem domu (Kasino). Vojaška godba! Prvovrstni šotori! Obleka promenadna.

Dijaška kuhinja v Ptuj je prejela od akademskega plesa dne 8. januarja 1540 K čistega dobička.

Dornova. Prostovoljno gasilno društvo v Dornovi pri Ptuj priredi veselico s tombolo dne 23. januarja t. l. ob 4. uri popoldan v gostilniških prostorih g. Franca Herga v Dornovi. Za obilen obisk vabi Odbor.

Poziv beguncem! Vsi oni begunci, ki se še nameravajo vrniti v svojo predvojno bivališče in reflektirajo pri tem na brezplačno vožnjo, naj se čimprej pismeno ali ustno javijo pri okrajnem glavarstvu (politični ekspozituri) svojega sedanjega bivališča. Urad za zaščito beguncev bo skušal na podlagi teh prijav izposlovati pri centralni vladi zanje brezplačno vožnjo do državne meje. Na prijave po 10. februarja se ne bo oziral.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani je v svojem „Poročilo“ o vseslov. trg. shodu dne 11. aprila 1920 v Ljubljani na strani 14 objavilo sledečo trditev: „Prehranjevalni urad je trgovcu v Halozah nakazal sol. Glavarstvo v Ptuj ga je kaznovalo z globo 2000 K, ker je prevzel sol. To je neverjetna povest, ali resnična.“ Ko je okrajno glavarstvo Ptuj zahtevalo pojasnilo glede te popolnoma izmišljene vesti in se je društvo „Merkur“ o neistinitosti prepričalo, je isto društvo „Merkur“ dne 29. decembra 1920 poslalo okrajnemu glavarstvu dopis, da žal popravka v zadevi ne more priobčiti, ker „Poročilo“ ne izhaja perijodično, temveč je izšlo samo povodom vseslov. trg. shoda, ter dalo sledečo izjavo: Obžalujemo, da je bila v „Poročilu o vseslovenskem trgovskem shodu z dne 11. aprila 1920 v Ljubljani“ na strani 14 priobčena napačna notica glede prehranje-

valnega urada in okrajnega glavarstva. Poročevalec, ki je na shodu to poročal, je imel kakor smo že zadnjič poročali vpogled v tozadevne spise pri tukajšnji Centralni upravi za trgovski promet z inostranstvom (podružnici) in je na shodu poročal le-to, kar je bilo razvideti iz spisov. Da bode pa nadaljna preiskava v tej zadevi dokazala nasprotno, pa govornik takrat ni mogel vedeti. Nam je zelo žal, da je prišla v „Poročilo“ notica, ki se je sedaj izkazala kot neosnovana.

Politične vesti.

Iz ustavotvorne skupščine. Pravo delo se še ni začelo. Izvolil se je odsek, ki naj določi najprej poslovnik. Nekateri poslanci nočejo priseči, nekatere skupine tudi ne prihajajo k sejam. S tem le ovirajo resno delo, saj narod jih je izvolil, da bi delali, ne pa ostajali doma. Z nedelom nikamor ne pridemo.

Pašič za edinstvo države. Ministrski predsednik Pašič, vodja radikalne stranke, se je odločno izrazil za državno edinstvo in proti vsem federativnim in avtonomističnim programom. Večina njegove stranke stoji trdno za Pašičem. Pašičev nasprotnik, Protić, ki je vnet za plemenske avtonomije, nima pri svoji stranki, pri radikaleh, mnogo pristašev. Mirovati pa le noče, nego išče zaveznikov, s katerimi bi delal sitnosti vladi, potezujoči se za edinost.

Grozeči polom v Avstriji. Vedno bolj se utrjuje prepričanje, da je polom v Avstriji neizogiben. Prehrana je za nižje prebivalstvo obupna, od drugod ni dobiti potrebne pomoči. Poštni in brzojavni uslužbenci, ki so bili ustavili delo, so sicer zopet začeli delati, ali pod pogojem, da ugodi vlada njihovim zahtevam, zlasti da se zmanjša neznosna draginja. Avstrijski denar nima že skoro nobene veljavo več. Za 100 naših dinarjev dobiš vsak dan več, sedaj že čez 2000 avstrijskih kron.

Diplomatski krogi o Avstriji. Tudi v diplomatskih krogih trdijo, da ni mogoče več Avstrije rešiti poloma. Mogoče je samo troje: 1. da se avstrijsko ozemlje razdeli med sosedne države, 2. da zasedejo Avstrijo antantne čete in 3. da se priklopi Avstrija Nemčiji. V zadnjem primeru bi se morale avstrijske meje še precej predrugačiti, oživel bi tudi koroško vprašanje, ki še vedno ni končno odločeno v Parizu.

Spremembe mirovne pogodbe. Te se niso niti še ne izvršile in že jih je treba izpreminjati. Zlasti Grki z vrnivšim se kraljem Konstantinom so udarec za antanto. Zato jih hočejo pristriči pri egejskem morju, do ktere ga hočejo Bolgarom dovoliti prost dohod. Tudi o Solonu se govori, da ga hoče antanta za kazen vzeti nehvaležnim Grkom, ter ga prisoditi sosedni Jugoslaviji. Italijani nam kaj takega seveda ne bi radi privoščili.

Novo francosko ministrstvo. Pred nekaj dnevi je dobila Francija novo vlado z Briandom na čelu. Od te vlade pričakujejo, da bo znala bolje ščititi koristi in ugled francoske republike proti njenim dosedanjim sovražnikom, zlasti proti Nemčiji.

Jugoslovanski socialni demokrati so se v Zagrebu posvetovali o ujedinjenju svojih strank. Razpravljali so tudi o udeležbi slovenske socialnodemokratske stranke na dunajski konferenci. Na Dunaj pojdejo le Slovenci, ker ti še ne morejo ali nočejo pretrgati vezi, ki jih družijo z nemškimi tovariši, dasi so ti že večkrat pokazali, da ne upoštevajo slovenskih tovarišev (n. pr. pri plebiscitu na Koroškem) in uganjajo nemško politiko, naperjeno proti Jugoslaviji.

Ukradeni sodni akti. V Gradcu so svoj čas prijeli družbo 13 oseb, ki so ponarejali naše kolke. Uvedla se je proti njim preiskava. Te dni pa so izginili s sodišča vsi akti o tej preiskavi. Sedaj je treba zasledovati te tatove.

Književnost.

Simon Jenko, Zbrani spisi. Uredil dr. Jože Glonar v Ljubljani 1921. Izdala in založila Tiskovna zadruga. 8° strani 416. Cena 42 K, po pošti 3 K več. V zbirki „Slovenski pisatelji, kjer izhaja znamenita Prijateljeva druga izdaja Jurčičevih zbranih spisov, so pravkar izšli tudi Jenkovi zbrani spisi, ne samo pesmi, ampak tudi njegovi pripovedni spisi. Tako imamo sedaj celega Jenka. Izdaja obsega tudi Jenkov življenjepis in uredniške opombe k posameznim pesmim, oziroma spisom. Izdaja je enakolično opremljena kot ona Jurčičevih spisov. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Razno.

Zdravstvene razmere v Sloveniji. Statistika, katero je letos objavil zdravstveni odsek za Slovenijo, izkazuje, da je bilo 1. 1919 med 995.440 prebivalci Slovenije 9824 porok, 22.636 porodov, 18.356 smrtnih slučajev. Dobrih 15.6% novorojenih je nezakonskih. Največja umrljivost je bila pri otrocih od 1 do 5 let (4369), od odraslih pa jih je največ umrlo v starosti nad 70 let (4732). Od bolezni jih je največ pobrala jetika (2492), potem pljučnica (1267), griža (872), španska gripa (649). Koze so ugrabile 400, trebušni legar 109, pegavica 20 ljudi. Smrtnih nezgod je bilo 474; od teh se jih je največ utopilo. Samomor je izvršilo 111 ljudi, prednost je imela vrv. Zločinska roka je povzročila smrt 112 žrtvam.

Nesrečna vas. Vas Prnjavor v Mačvi (Srbija) je bila med tistimi nesrečnimi kraji, kjer so avstrijske čete najhuje divjale. Pri avstrijskem vpadu 1. 1914 je padlo v tej vasi 329 nedolžnih žrtev in bilo požganih 200 hiš. Poseben odbor bo postavil pri zapadnih vratih prnjavorske cerkve mavzolej, v katerem bodo skupno počivali telesni ostanki teh nesrečnih žrtev vojne posurovelosti.

Važna odredba ministra za prosveto. Minister Pribičević je odredil, da se morajo zapreti vse privatne šole v krajih, kjer obstoje državne šole, ker imajo otroci naših državljanov tujega jezika dovolj poskrbljeno za materinščino tudi v državnih šolah.

Ormož. V noči od 1. na 2. t. m. se je zgodil v našem mestu rop, ki spominja na stare rokovnjaške case. Ob pol dveh je vdrla v pisarno železniške postaje tolpa 6 črno namazanih roparjev, ki so se po vseh znamenjih pritepli preko Drave. V pisarni se je nahajal službujoči uradnik Rozman. S samokresi, bajoneti in noži oboroženi roparji so zahtevali, naj jim takoj izroči ves denar. Ta se jim je moral udati in je izročil 300 K lastnega in pa 1300 K blagajniškega denarja. Na to so zahtevali ključke od postajne blagajne, katere je imel načelnik pri sebi. Uradnik jim je moral pokazati, kje stanuje načelnik. Pokazal pa je na napačno stran, ob tej priliki pobegnil in alarmiral čuvaje. Roparji so to opazili ter se odpeljali preko Drave na Hrvaško. V sosednem Zagorju imajo ljudje take sorte precej varna gnezda in bodo morale naše oblasti strogo paziti, da se ne bodo v celih krdelih podajali čez Dravo in ropali naše imetje.

Advokat Mravlag, vodja mariborskih nemškutarjev, namerava prodati svoja posestva in se preseliti v Celovec. Njegovo pisarno prevzame nemškutar dr. Rupnik, doma iz Podplata.

Mariborski nemškutarji so pod dr. Leskovarjevim gerentstvom postali neverjetno predrzni. Predzadnjo nedeljo je po nogometni tekmi 6 nemškutarskih pobalinov s pesmijo „Die Wacht am Rhein“ prišlo v gostilno „pri Divjem lovcu“, razbilo sliko regenta Aleksandra, napadlo mirne slovenske goste in dva uradnika težko ranila. Da se uvede najstrožja preiskava, je zahteva vse slovenske javnosti.